

Algemene vereniging voor liefhebbers van Saarlooswolfhonden

Verleden, heden en toekomst

NUMMER 1 2017

Saarloos hilde toen
hij mijn wolf zag

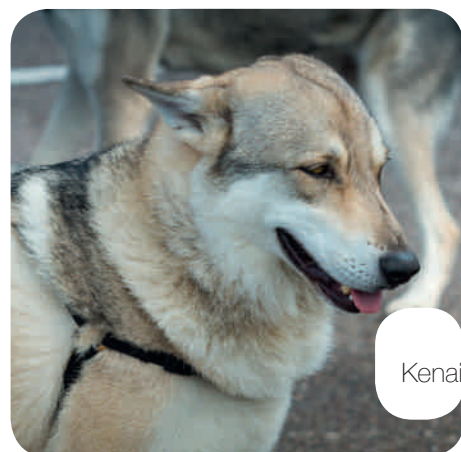
Gooi alle
stamboeken open

Vachtkleuren
breien

Drente zonder H

Kenai

Over outcross, wolven en vererving van vachtkleuren

Beste leden,

Silvolde, 1 april 2017

De Hollandse winter lijkt in de verste verte niet op de koude onstuimige winters in het Canadese Noordpoolgebied. Een gebied waar jaren geleden Jan Hilco Frijlink, de Nederlandse wolvendeskundige bij uitstek, doorheen zwoegde. Naar aanleiding van zijn onderzoek heeft hij het prachtige boek: 'In het spoor van de wolf', geschreven. Leendert Saarloos was door deze man gefascineerd en zocht hem op. Reden genoeg om een portret te schrijven over deze wolvenkenner.

Verder in dit blad een stuk over de komst van de wolf hier in Nederland.

Ook kunnen we verder lezen over de Saarloosfokkers Richard en Donna Jones uit Engeland, van kennel Accalia.

Het stuk over de vererving van de vachtkleuren bij de Saarlooswolfhond, wat zo helder door Johan Berends uiteen wordt gezet, krijgt ook een vervolg in dit blad.

In het kader van de outcross is er in deze uitgave een stuk opgenomen over Carel Canta, de man die op verzoek van de Raad van Beheer in de selectiecommissie van de AVLS zit als begeleider van de outcross. "Op termijn is geen enkel ras in stand te houden als er niet af en toe een zijsprong wordt gemaakt. Een outcross geeft extra kracht, die moet je gebruiken", stelt hij.

Tot slot wil ik u allen van harte uitnodigen voor de ledenvergadering op 9 april in Dogcenter Zaltbommel. Voorafgaand hieraan is een ieder welkom om de outcross keuring van de F1 en F2 hondjes. Graag tot ziens.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Pols-Snoek,
voorzitter

Voorzitter

Gerrie Pols-Snoek

Secretaris

Marianne Eggink

Penningmeester

Robbert Haas

Hoofdredacteur

Lies Geluk

Redactie

Nelleke Groesz

Hella Liefing

Johan Berends

Bestuursleden

Ingeborg Peper

Esther Siteur - van Rijnstra

Foto's

Robin van der Molen

Ineke Pompen

Solveig Rensman

Elroy van der Linde

Lies Geluk

Dick Ockers

Coverfoto

Robbert Peper

Vormgeving

Dick Ockers

Druk

Editoo

Onze doelstelling

De AVLS behartigt als rasvereniging de belangen van alle Saarlooswolfhonden, waarbij het niet uitmaakt bij welke fokker of welke vereniging de hond is gefokt. Een gezonde genenvariatie vinden we erg belangrijk, omdat het ras een smalle en daardoor kwetsbare genenpool heeft.

De genenvariatie behouden en uitbreiden zal voor het behoud van ons ras van onschatbare waarde zijn. De AVLS verwelkomt iedereen, met of zonder hond, en kent geen ballotage. Het enige wat we vragen, is dat je als lid achter onze uitgangspunten staat.

De AVLS is erkend door de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied.

De fokkerij is in handen van toegewijde leden bij wie welzijn en gezondheid van de honden altijd centraal staan. We willen het ras voor de toekomst behouden en iedereen die de Saarlooswolfhond in zijn hart heeft gesloten, informeren over alle aspecten van deze bijzondere hond.

De Saarlooswolfhond is als Nederlands hondenras gefokt door Leendert Saarloos (1884-1969). Het is geen hond voor iedereen, maar voor een kleine groep liefhebbers, die zijn kwaliteiten op juiste waarde weet te schatten. Het zeldzame en bijzondere ras heeft nog veel natuurlijke instincten.

Voor alle vragen over lidmaatschap, gezondheids-certificaten, adreswijzigingen, dek- en nestmeldingen en verdere informatie:

secretaris.avls@gmail.com

Bezoek ook onze website **www.avls.nl**.

Correspondentieadres:

Secretariaat AVLS
Jean Sibeliusstraat 33
3069 MJ Rotterdam

Lid worden?

Wil je het werk van de AVLS steunen? Word lid! Je kunt je aanmelden op:

www.avls.nl
>vereniging
>lid worden

De contributie bedraagt **€ 27,50** per jaar, te betalen voor 1 april. (nieuwe leden na 1 juli half geld). Eenmalig inschrijfgeld **€ 10**. Gezinsleden **€ 17,50** per jaar. Raadpleeg de website voor meer informatie. **www.avls.nl**

De contributie overmaken op IBAN banknummer:
NL 77 RABO 0115 957 707

Voor een buitenlandse bankrekening:
BIC/Swift Code: **RABONL2U**

Ten name van:
Ver. Voor Liefhebbers van Saarloos.

Onder vermelding van:
contributie.

Een automatische incasso vraag je aan bij:
secretaris.avls@gmail.com

Deel je hondenleven met andere leden!

Hoe verschillend alle leden van de AVLS ook zijn, er is een grote gemene deler en dat is de prachtige hond 'die aan een touwtje trekt dat jezelf niet in de gaten hebt', zoals Johan Berends het een keer mooi verwoordde.

Een bindmiddel, die geweldige hond, is belangrijk in een tijd waarin mensen steeds vaker recht tegenover elkaar komen te staan. En daarom doen we ook een oproep aan jullie leden!

Met alle liefde maken we dit magazine, maar dat wordt vooral leuk als jullie stukjes schrijven en foto's maken. Dat kan over alles gaan; over een vakantie in Noorwegen, een gedragstraining, over je oude Saarloos, over de drie maand oude pup. Alles mag en kan.

De redactie

info@liesgeluk.com

Agenda 2017

Agenda activiteiten AVLS april /september 2017

Algemene Ledenvergadering en keuring outcross

Datum: zondag 9 april 2017

Locatie: Dogcenter Zaltbommel te
Kerkwijk, hal 2

Keuring: 10.30 -12.30 uur.

Algemene ledenvergadering:
13.30- 16.00 uur.

Meer info website www.avls.nl

Animal Event 2017

Datum: zondag 30 april 2017

Locatie: Safaripark Beekse Bergen,
Hilvarenbeek

Op zondag 30 april a.s. staat de AVLS wederom met een stand op Animal Event in Safaripark Beekse Bergen. Voor een ieder die interesse heeft in de saarlooswolfhond, kom gezellig langs bij onze stand!. Er zijn volop honden aanwezig en je kunt terecht met al je vragen. Ook bij het rassendefilé kun je ons prachtige ras bewonderen. We hopen weer veel mensen te kunnen ontvangen.

Meer info website www.avls.nl

Brego

De nationale tentoonstelling van Nederlandse hondenrassen 2017

Datum: zondag 25 juni 2017

Tijd: Terrein open van 8.00 – 17.00 uur

.Keuringen vanaf 10.00 uur.

Locatie: Zwolle.

De AVLS zal met een stand aanwezig zijn op de tentoonstelling van de samenwerkende rasverenigingen van Nederlandse hondenrassen om informatie te geven over de saarlooswolfhond. Toegang voor bezoekers is gratis. Je eigen hond inschrijven voor de kampioenschapkeuring kan tot 10 juni.

**Meer info en keuringstarieven
website www.denationale.org**

Farm & Country Fair

Datum: vrijdag, zaterdag en zondag 23,
24 en 25 juni 2017

Tijd: 10.00 – 21.00 uur.

(zondag tot 18.00 uur).

Locatie: Aalten.

De AVLS zal voor de tweede keer staan met een stand op de Farm & Country Fair staan. Woon je in de buurt van Doetinchem en heb je interesse in de Saarlooswolfhond, kom dan gezellig bij ons langs in het Hondendorp. We doen natuurlijk mee aan het rassendefilé en hopen op veel belangstelling voor ons ras.

**Meer informatie en
toegangsprijzen op websites
www.avls.nl en
www.countryfair.nl.**

Beleef Landleven

Datum: zaterdag en zondag 8 en 9 september 2017

Tijd: 10.00 – 17.00 uur.

Locatie: Nederlands Openluchtmuseum,
Arnhem.

Zoals elk jaar zal de AVLS weer met een stand aanwezig zijn op de Beleef de Landlevendagen in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. Het evenement voor iedereen die van buiten leven houdt. De AVLS zal weer informatie geven over ons ras en natuurlijk met onze geweldige honden meedoen aan het rassendefilé.

**Meer info websites
www.avls.nl en
www.landleven.nl**

De AVLS clubdag 2017

Datum: zondag 10 september 2017

Tijd: 10.30 – 16.00 uur.

Locatie: Dogcenter Zaltbommel te
Kerkwijk, Hal 2.

De clubdag van de AVLS wordt dit jaar gehouden in Dogcenter Zaltbommel. Gedragstherapeut Marc Wibier zal een lezing en een workshop geven over angst versus terughoudendheid bij de Saarlooswolfhond. Wibier is als therapeut verbonden aan het Dog Training Center in Schoonebeek, Drenthe. Hij is door het Platform voor Professionele Diergedragsdeskundigen geaccrediteerd. Dit jaar voldoen slechts 10 gedragstherapeuten in Nederland aan de strenge eisen van het SPPD. De lezing en workshop is gratis voor leden van de AVLS.

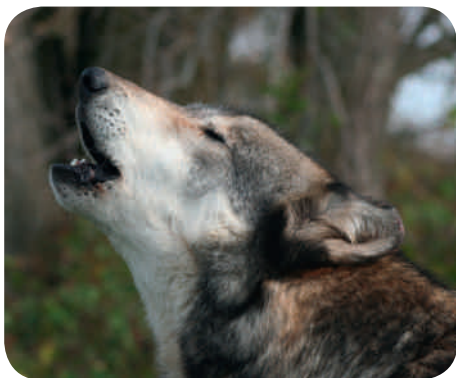
Meer info website www.avls.nl

De komst van de wolf naar Nederland

Door: Johan Berends

Foto's: Dick Ockers

Het lijkt geen vraag meer óf, maar wanneer de wolf in Nederland verschijnt. De overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking is voorstander van zijn terugkeer, zo blijkt uit een enquête. En waarom ook niet? Het lijkt, veilig kijkend naar een aflevering van 'De Super Freek Show' met een zak chips onder handbereik, een aanlokkelijk idee dat de natuur in Nederland zich als vanzelf herstelt. Maar is dat ook zo? Tijd voor een bijdrage die deze ontwikkeling eens van een heel andere kant bekijkt.

Evenwicht

Mooi hè, die komst van de wolf naar Nederland. De wolf aan de top van de voedselketen, die het evenwicht in onze natuur weer zal herstellen en bewaken. Wat fantastisch dat we binnenkort weer in Nederland wolven kunnen verwelkomen. Nou, ik wil het feestje niet meteen bederven, maar dat staat nog te bezien. Misschien moeten we onze euforie even temperen en eerst een paar zaken nuchter op een rijtje zetten.

'De komst van de wolf naar Nederland' heet dit stukje, maar het zou beter 'De terugkeer van de wolf naar Nederland' kunnen heten. Ons land telde zo'n 5 miljoen inwoners toen de laatste wolf, volgens de overlevering, in 1897 in Nederland werd waargenomen. Het heeft dus even geduurd, maar nu zal hij niet lang meer op zich laten wachten. Althans, volgens de kenners. De schattingen lopen uiteen van 5 tot 10 jaar voordat er weer wolven rondlopen in het Nationaal Park de Hoge Veluwe, de Oostvaardersplassen of de Biesbosch. Er hebben zich al een paar verdwaalde exemplaren gemeld, al dan niet bedoeld als grap.

In ieder geval werd een wolf, duidelijk de weg kwijt in een keurige woonwijk, laatst door een opletende landgenoot met een mobieltje vastgelegd. 's Avonds op het Journaal keek Nederland ademloos toe. Blijkbaar vond die wolf hier weinig van zijn gading, want we hebben nooit meer wat van hem gehoord. Maar komen zál hij, de wolf. Op zijn zoektocht naar een geschikt onderkomen komen zijn vader, moeder, broers, zusters en misschien ook wel zijn ooms en tantes mee. De schattingen van mensen die zeggen dat ze het weten, lopen uiteen van 10 tot 100 exemplaren. Dat zou best kunnen, hoewel ik niet meer blindelings vertrouw op dat soort schattingen. Jaren geleden legden biologen van het Wereld Natuurfonds mij uit (toen ik daar een project deed) dat de zeearend nooit meer in Nederland terug zou keren. Tja. Hij kwam niet alleen terug, nu broeden er zelfs paartjes in de Oostvaardersplassen. Maar goed, laten we aannemen dat de

komende jaren maximaal zo'n 15 à 20 roedels wolven ons land gaan veroveren. We zullen het zien.

Overpopulatie

Meer dan 85% van de Nederlanders juicht deze ontwikkeling toe, 3% kan het weinig schelen en 12% vindt het ronduit gevaarlijk of ongewenst. Het zou me niet verbazen als in die laatste categorie de veehouders in Nederland de overhand hebben. Want je zult maar veeboer zijn in - pak hem beet - Voorthuizen, in de wetenschap dat een troep hongerige wolven lucht heeft gekregen van jouw kudde koeien in de wei. Sommigen van ons weten trouwens heel goed dat een levenslustige belangstelling voor grazen-de kuddedieren niet alleen aan wolven moet worden toegekend. Natuurbeschermers kunnen dan wel enthousiast roepen dat wolven een natuurlijke oplossing bieden voor de overpopulatie van wilde zwijnen op de Veluwe, maar daar heeft onze boer in Voorthuizen geen

boodschap aan. Zijn collega veehouder in de Amerikaanse staat Montana zal het gloeiend met hem eens zijn. Vroeger werd de wolf daar zonder pardon afgeknald. Amerikanen zijn daar best goed in en Amerikaanse veeboeren nog beter. Hoewel in dat deel van de VS meer schapen door honden (!), beren en coyotes werden gedood, kreeg tóch de wolf de schuld. Nu doen veeboeren in Montana mee aan beschermingsprogramma's voor wolven. Dat is natuurlijk prachtig, maar als een Amerikaanse boer duizenden dollars schade heeft geleden door gedode koeien of kalveren en geen

financiële compensatie krijgt omdat hij niet kan aantonen dat wolven de daders waren, dan is de lol er snel af. Een troep hongerige wolven kiest sowieso liever een pasgeboren kalf op de prairies van Amerika dan een wildzwijnbiggetje op de Veluwe. Dat wordt door zijn moeder zó fanatiek verdedigd dat een beetje wolf al gauw het hazenpad kiest. Want ja, dat is andere koek. Dan maar een blokje om naar een pasgeboren, nog dampend kalfje. Geef ze eens ongelijk, die wolven.

Natuur

Laten we onszelf trouwens niet wijsmaken dat de wolf een aanvulling is op onze natuur. Zoals een Franse vriend ooit tegen me zei: 'Nederlandse natuur? Jouw land is een aangeharkte tuin.' En zo is het maar net. In Nederland hebben we geen natuur meer. Natuurbeheer is bij ons tuinieren in het groot. De schop is vervangen door de graafmachine. Nederlandse veehouders zullen echt niet onder de indruk zijn van de invloed van wolven op de natuur. Het mag best zo zijn dat ze zorgen voor meer biodiversiteit, maar de veestapel van boer Piersma in Friesland wordt er niet veiliger door. In het noordwesten van de VS is de terugkeer van de wolf niet meer te stoppen. De vraag dáár is dan ook hoe je met de wolf kunt samenleven. Het verschil met Nederland is alleen dat de ruimte voor wolvenpopulaties daar vele malen groter is dan het hele Nederlandse grondgebied bij elkaar, om over de bevolkingsdichtheid maar te zwijgen. Alleen al in de staat Montana met 1 miljoen inwoners, past onze Veluwe zo'n 420 keer.

Wodka

Praat ook eens met mijn Russische schoondochter. Of liever met haar oma. Die kan je huiveringwekkende verhalen vertellen uit eerste hand, dus echt niet van horen zeggen. Verhalen over Russen die in één dag meer alcohol achterover slaan dan een Nederlandse kroegtijger in een heel jaar. Zwalkend door stille, afgelegen dorpjes overleefden ze een ontmoeting met een hongerige troep wolven niet. Baboeshka weet er alles van. Een paar flessen wodka achter de knopen is dus niet de beste strategie om 's nachts in goede gezondheid huiswaarts te keren. Een mooie tip als je straks met een slok teveel op van Kootwijk naar Ugchelen moet fietsen.

Bambi

We zijn gewend geraakt aan Disneyfilms. Bambi op het ijs, opa beer die vriendelijk bassend de kindertjes vermanend toespreekt. Je kent dat wel. We zien geen echte natuur meer. Natuurdocumentaires? Nee, die gaan snel over naar een ander shot als een troep wolven een door zijn poten gezakte, nog levende bizon opvreet. Ze wachten heus niet tot het beest dood is. Waarom zouden ze. De natuur is niet mooi, de natuur is niet wreed, de natuur is de natuur en die heeft per definitie geen moreel oordeel. Ik vraag me dus af wat die 85% enthousiastelingen ervan zullen vinden als 's winters een nog levend, half verhongerd hert in de Oostvaardersplassen door een troep hongerige wolven wordt verslon-

den. Want reken maar dat die beelden de nieuwsrubrieken halen. Afschieten? Wie? Die wolven of die half verhongerde herten? Bijvoeren? De natuur is geen toom kippen achter het erf! Nog veel ergere scenario's: wat bijvoorbeeld als er een vreselijk ongeluk gebeurt met een verdwaald kind ergens in een natuurgebied! Ik verzeker je dat het dan snel over is met de euforie over die teruggekeerde toppredator die de natuur zo mooi in evenwicht houdt. Trouwens, toen die verdwaalde wolf nog door die woonwijk draafde, gingen er al stemmen op in Den Haag om wolven gewoon af te knallen als ze zo stom waren de grens over te steken. Ondanks de status van beschermde diersoort die de wolf ook in ons land heeft! Het gesundes Volksempfinden is van alle tijden. Zeker onder politici.

Opportunistisch

Ik heb vier Saarlooswolfhonden. Twee zitten voor altijd diep in mijn hart, de andere twee liggen opgerold te snurken aan mijn voeten. Ik draag hun voorouder, de wolf, echt een goed hart toe, maar ik maak me grote zorgen over de terugkeer van de wolf naar Nederland. We hebben echter geen keus. De wolf maakt zelf wel uit of hij terugkeert of niet. Ik hoop dat hij inziet dat Nederland te dicht is bevolkt en dat hij een veel groter, onbewoond gebied nodig heeft om hier goed uit de voeten te kunnen. Een wolf laat zich echter de wet niet voorschrijven en voor hem gelden – letterlijk - geen grenzen. De wolf gaat waar hij wil. Hij heeft geen weet van al onze zorgvuldig vastgestelde regels, hij wil gewoon een makkelijke hap. Is het niet bij boer Piersma in Baarderadeel, dan maar bij de McDonald's langs de A2. Wolven zijn net zo opportunistisch als mensen. Misschien is het beter als we onze romantische ideeën over wolven eerst even tegen het licht houden. Dat kan geen kwaad, want komen zál hij. En als hij er is, voorspel ik een lange en verhitte discussie die de discussie over Zwarte Piet zal doen verbleken. 🐾

Onze familie – Accalia, het vervolg

Door: Richard Jones

Foto's: Richard en Donna Jones

Vertaling: Johan Berends

Wegens plaatsgebrek kon het volledige verhaal van Richard en Donna Jones, fokkers van Saarlooswolfhonden in Groot-Brittannië, de vorige keer niet helemaal verteld worden. Hier het vervolg dat ook weer getuigt van de grote liefde die Richard en Donna voor ons ras hebben opgevat.

Ragnar

Toen Ragnar 4 weken oud was, vloog ik naar Duitsland om hem en zijn familie te bezoeken. Ik werd bijzonder vriendelijk ontvangen en ik zal mij dit bezoek blijven herinneren als een heel speciale tijd in mijn leven. Het was geweldig om zoveel prachtige Saarloosjes op één plek te ontmoeten. Ik bezocht Ragnar opnieuw, gebruikmakend van mijn air miles tegood dat snel zou vervallen, voordat hij naar Nederland zou gaan om een paar weken bij Esther te blijven.

AVLS

We hadden gepland om naar de AVLS kampioensclubmatch te gaan. Hoewel dit zijn reis naar het Verenigd Koninkrijk met 3 weken vertraagde, bleek het de beste beslissing voor hem en ons te zijn.

Paradis

Donna en ik waren erbij op die zondag, en hoewel Ragnar nog te jong was om te beoordelen, was het warme welkom en de hele ervaring overweldigend. We kijken alweer uit naar de volgende clubmatch, al is het alleen maar om veel goede vrienden en prachtige Saarlooswolfhonden te zien. Ragnar kwam naar Engeland op de dag na de show. Hij heeft zich heel gelukkig aangesloten bij onze familie van Saarloosjes. Hij is vrij en lief voor ons allemaal.

Piper

Kort na de show kregen we het welkomstbericht van de AVLS naar aanleiding van onze aanvraag voor het lidmaatschap. In feite zijn we daarmee de eerste kennel in Engeland. Een resultaat dat onze stoutste verwachtingen overtrof. Op 3 oktober werd ons eerste nestje geboren. Helaas werd dit een zeer traumatische ervaring. De eerste pup, een teefje, kwam perfect ter wereld. De volgende, een reutje, kon niet worden gereanimeerd en het laatste reutje overleefde het ook niet. De natuur kan wreed zijn, maar die prachtige kleine meid gaf ons

veel troost. Iedereen dacht dat we onze eerstgeborene zouden houden en daar hebben we inderdaad lang over na moeten denken. Om eerlijk te zijn, als Ragnar

er niet was geweest, zouden we haar hebben gehouden. Maar Ragnar was onze prioriteit en we moesten realistisch zijn. Gelukkig vonden we na 8 weken een fantastisch jong stel voor haar. Een van hen werkt vanuit huis. Ideaal, want Piper heeft nu iemand die er altijd voor haar is.

De toekomst

We zijn van plan om eerlijk, gestaag en op een correcte manier het ras Saarlooswolfhond te introduceren in het Verenigd Koninkrijk. We willen onder de paraplu van de AVLS de juiste balans vinden en moeten natuurlijk onze Britse wetten volgen. Graag maken we ook gebruik van onze vriendschappen met fokkers in andere landen zoals Frankrijk en Duitsland. We zullen ervoor zorgen dat al onze Saarloosjes worden getest op de juiste leeftijd. Elke test die mogelijk is, zullen we laten uitvoeren en analyseren. Onze normen zijn hoog, dus willen we er ook voor zorgen dat onze genenpool zo gevarieerd mogelijk is. We willen een inteeltcoëfficiënt van minder dan 4% per 5 generaties. Dat is van het grootste

belang. We worden aangemoedigd door het feit dat sommige fokkers in Europa toekomstige pups bij ons willen reserveren omdat onze lijnen zo divers zijn. Onze belangrijkste prioriteit is de zuiverheid van de Saarlooswolfhond te waarborgen, gezien de slechte reputatie van sommige ex-fokkers in het Verenigd Koninkrijk. We hopen dat jullie hebben genoten van dit verhaal tot nu toe en staan altijd open voor advies, begeleiding en zelfs kritiek als het ons met onze Saarloosfamilie op de goede weg houdt.

Richard en Donna Jones.
Accalia Saarloos, UK.

Navarre

NATUURLIJK HET BESTE!

NIEUW

- KOUD GEPERST
- VEEL VLEES
- TARWE- EN GLUTENVRIJ
- PUP TOT SENIOR

NIEUW: Naast de geperst adult brok is er nu ook de tarwe- en glutenvrije geperst puppy & small breed (28/15) en de geperst lam – all life stages (24/14), met een hoog vleesaandeel.

BIOFOOD geperst is geschikt voor alle honden, van pup tot senior.

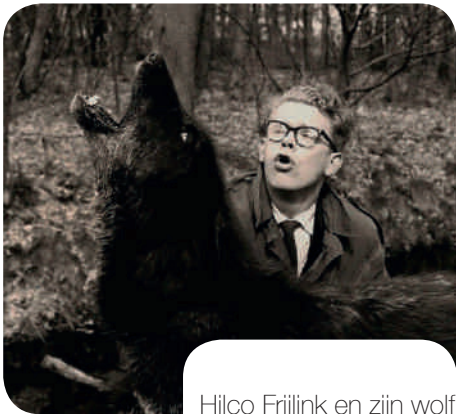
BIOFOOD
WWW.BIOFOODDIETVOEDING.NL

Saarloos huilde toen hij mijn wolf zag

Door: Hella Liefing.

Foto's: Johan Berends.

Jaren geleden zwoegde Jan Hilco Frijlink, de Nederlandse wolvendeskundige bij uitstek, onder barre omstandigheden door het Canadese Noord-poolgebied. Zijn onderzoek naar wolven resulteerde destijds in een fascinerend boek: 'In het spoor van de wolf.' Maar dat was niet de enige reden hem te bezoeken. Leendert Saarloos ging ons voor.

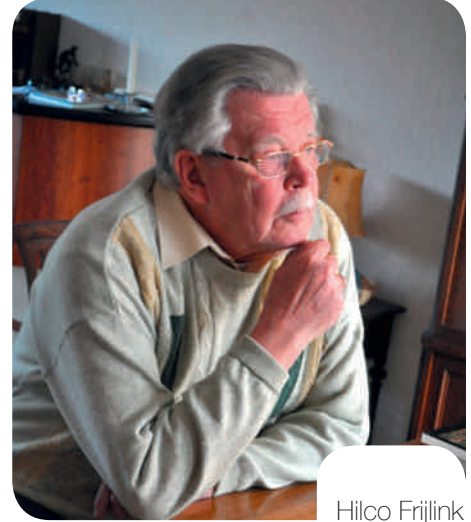
Hilco Frijlink en zijn wolf

Hij weet het nog goeda, die zomeraag in Haren. Het zal 1964 of 1965 zijn geweest. Veel te laat arriveerde het gezin Saarloos in de Berkenlaan, waar huize Frijlink destijds gevestigd was. Ze waren verdwaald. "Had hij niet twee dochters bij zich?" vraagt echtgenote Doet zich af. Nee, weten wij, dat moeten zijn vrouw Riet en dochter Marijke zijn geweest. Hilco was destijds een jonge bioloog, druk met de wetenschap en met een jong gezin. Maar hij had iets waar Saarloos de reis uit Dordrecht voor over had: een wolf.

"Tim was een prachtige, zwarte Timberwolf uit Noord-Amerika. Ik kreeg haar van W.S.J. Oosting, directeur van het Noorder Dierenpark Emmen. In dieren-tuinen worden trouwens veel te veel jonge wolven geboren waar ze geen kant mee op kunnen." Aan het hoofd van de eetkamertafel waar we zitten, staat een licht verschoten portret van Tim de wolf. Zij hoort deel te nemen, vindt Hilco Frijlink. Het tekent de man die de wereld rondzwierf voor ethologisch veldonderzoek, maar alle dieren als persoonlijkheid is blijven zien. Ook zijn huiswolven. Acht heeft hij er gehad, en zelfs een nestje. De wolven maakten deel uit van Frijlinks research naar de invloed van inprenting op wilde hondachtigen en het verschil met het socialisatieproces van gewone honden. Het onderzoek is nooit gepubliceerd, omdat hij de universiteit verliet voor het College van B&W in zijn woonplaats. Maar over zijn conclusies kan hij met groot gezag - *en met veel enthousiasme* - spreken. "Dat inprenten leidt ertoe dat eenden en kippen achter mensen aan gaan lopen als ze die in een heel vroeg stadium als stiefouder gaan zien. Het verschil in vorm en omvang doet er dan niet meer toe. Dat is allemaal heel goed onderzocht door gedragsbioloog Prof. Jaap Kruijt. Geïnspireerd door hem ben ik dat voor wolven gaan onderzoeken."

Conclusie: "Wil je een tamme wolf, dan moet je hem als welpje van amper 3 weken bij zijn moeder weghalen. Niet meer, niet minder. Het luistert heel nauw. Als je te laat bent, werkt het al minder goed." De jonge pleegvader raakte helemaal in de ban van het mooie zwarte beestje met de porseleinblauwe ogen. En het werkte zoals gedacht: Tim werd zeer tam. "De buurkinderen kwamen vragen of ze haar uit mochten laten. En dat ging

altijd goed. Een jongetje kwam een keer onder de modder terug, omdat Tim in het bos iets had geroken en het arme joch door de modder had voortgetrokken. Hij had vastgehouden! Zijn moeder zal wel niet zo blij zijn geweest."

Hilco Frijlink

De band tussen Tim en haar stiefvader was zeer sterk. Hilco kan er nog emotioneel over worden. Zoals die keer dat Tim een fistel tussen haar tenen had die moest worden weggesneden. "De dierenarts deed zijn werk en ik hield haar vast. Ze huilde wel, maar heeft nooit gebeten." Nu zegt Frijlink dat hij nog beter naar Tim had moeten luisteren. "Maar we konden goed met elkaar praten hoor. Ze ging er eens vandoor in het bos, en luisterde niet. Ik was heel kwaad en heb me verstopt. Toen Tim terugkwam, ging ze zitten huilen. Toen begreep ik ineens dat het betekent: ik ben hier en waar ben jij? Daarna hebben we een tijdje over en weer zitten huilen."

Al die wolvenverhalen bereikten Han Rensenbrink, die destijds een dierenprogramma maakte met de onvergetelijke titel: Wie wil mijn marmotje zien? Hij maakte een onderwerp over Tim en zo kwam Leendert Saarloos aan de wetenschap dat er in het noorden van het land een huiswolf leefde. "Ik weer het nog goed. Ik nam hem meteen mee naar de ren, Saarloos ging zitten, nam de wolf in zijn armen en huilde tranen met tuiten in de pels van Tim. Zo zag hij

Marijke Saarloos kan zich Frijlink nog goed herinneren, maar vooral zijn wolf. "Hij kon daar alles mee. Gehoorzaamheidsoefeningen, aaien. 't Was ook een prachtig beest om te zien, gitzwart met helder gele ogen." In haar herinnering is ze meerdere keren op bezoek geweest bij Frijlink en zijn wolf. Die andere vrouw was niet haar moeder, vertelt Marijke: "Het was mevrouw Buitense, die mijn vader in die tijd naar afspraken reed. Mijn vader liet zich altijd rijden, omdat hij geen rijbewijs had. Mijn moeder ging nergens mee naar toe. En die wolf heeft zelfs een paar keer bij ons in de kennel gelogeed." Marijke deelt de visie van Frijlink dat bijtijds uit het nest halen de band tussen beest en mens ten goede komt. Haar vader deelde die opvatting: "Bij ons gingen de pups met vijf weken de deur uit."

de wolf voor zich." De indruk die de veel oudere Saarloos op de jonge bioloog en zijn vrouw maakte, was die van een bevlogen, idolaire man. Van Saarloos' selectie-methoden was de jonge dierenliefhebber minder gecharmeerd. "Hij vertelde dat hij meteen aan een nest kon zien welke wel en welke niet goed gelukt waren. Was je het laatste, dan ging je er aan."

"Dit fenomeen ziet Hilco als verklaring voor het feit dat het Leendert Saarloos wel gelukt is om een nieuw ras te fokken, maar dat de Saarlooswolfhond gekenmerkt wordt door gereserveerdheid. "Er zijn ook blijde honden bij, maar de meeste zijn terughoudend naar mensen. Ik vind dat jammer. Met een hond moet je niet alleen goeie maatjes zijn, je moet er ook lol mee maken."

Hilco Frijlink

"Maar belangrijker is wat Hilco toen zelf nog niet wist, en wat Saarloos zeker niet kon weten: het verschil tussen inprenten en socialisatie. "Een hond kun je socialiseren, een wilde hondachtige niet. Die moet je inprenten zodat je zijn soortgenoot wordt. Dat is de enige manier om contact te maken op een zodanig niveau dat je met een wolf echt kunt leven."

Frijlink heeft zijn research ook toegepast als gedragstherapeut bij moeilijke honden, veel in samenwerking met Martin Gaus. "Als een hond op me afkomt, zie ik vaak direct of hij te laat bij mensen is gekomen en dus onvoldoende is gesocialiseerd. En daar is helaas niet veel meer aan te doen."

Terug naar de wolven. Timber, de oudere broer van Tim, woonde bij Maya Boeke, een vriendin van het echtpaar Frijlink. Ze was klein en frêle en leed aan reuma. Timber was een knoert: schofthoogte tachtig centimeter. Zijn bazin kon hem niet meer hebben, zeker niet toen Timber probeerde haar te dekken. Dat is nogal een nadeel van gezien worden als soortgenoot. Hilco vertelt het verhaal om aan te tonen hoe nauw het luistert met de inprenting. "Met Timber ben ik ver gekomen, maar het is nooit helemaal gelukt. Tot hij dood ging." Hilco is er nog door ontroerd: "Het ging niet meer, hij had het heel moeilijk. Veertien jaar was hij. Ik ben naar hem toe gegaan en bij hem in het hok gekropen. Hij kroop naar me toe, legde die hele grote kop in mijn schoot en blies de laatste adem uit." Over de terugkeer van de wolf naar Nederland, de wilde soortgenoten van Tim, heeft Hilco heel duidelijke opvattingen. Hij is er voor, maar denkt dat het nog lang zal duren. Hij is nog verbijsterd over de dode wolf bij Luttelgeest. "Ik zag de tv-beelden en natuurlijk hadden ze de huid meteen op kogelgaten moeten controleren." Het zou overigens veel beter zijn als de wolf de mens zou helpen bij het beheersen van andere wildpopulaties. "Wat daar in die Oostvaardersplassen gebeurt is een schandaal. Daar ontbreekt de top-predator en dan loopt het uit de hand." Daarom zou Hilco wel voelen voor een goed geleid experiment met een kleine troep wolven. Voor evenwicht heb je een wolf per honderd prooidieren nodig en ongeveer 25 kilometer territorium per wolf. "Dan heb je kans dat je iets van natuurlijk beheer kunt benaderen. Maar spontaan zal dat niet gauw gebeuren. Daarvoor zul je de natuur misschien een handje moeten helpen." 🐾

Het jaar 2016 is weer voorbij en dat betekent dat we terugblikken op de belangrijkste zaken van het afgelopen jaar.

Nieuw leven

In totaal werden in 2016 uit 11 nesten 51 gespeende Saarlooswolfhonden-pups geboren, waarvan 30 reutjes en 21 teefjes. Eén nestje voldeed niet aan het VFR. In Nederland waren er 6 nesten met 27 gespeende pups, inclusief 1 outcrosspupje en 6 F2-pupjes. Helaas was er in 2 Nederlandse nestjes sprake van pupsterfte of moest een pup worden ingeslapen. Het ging hierbij om 2 pups. In Engeland is een nestje van 3 pups geboren, waarvan alleen het teefje het heeft gehaald. Het teefje heeft een Nederlands stamboeknummer gekregen. Bij onze Duitse leden werden 3 nesten geboren met 20 pups, 1 pupje daarvan is helaas een dag na de geboorte overleden. In Hongarije is een nestje geboren van 5 pups, ook daarvan is 1 pupje helaas overleden. Van 3 dekkingen hebben we gehoord dat de teven leeg zijn gebleven en bij 1 dekking zijn de pups geresorbeerd.

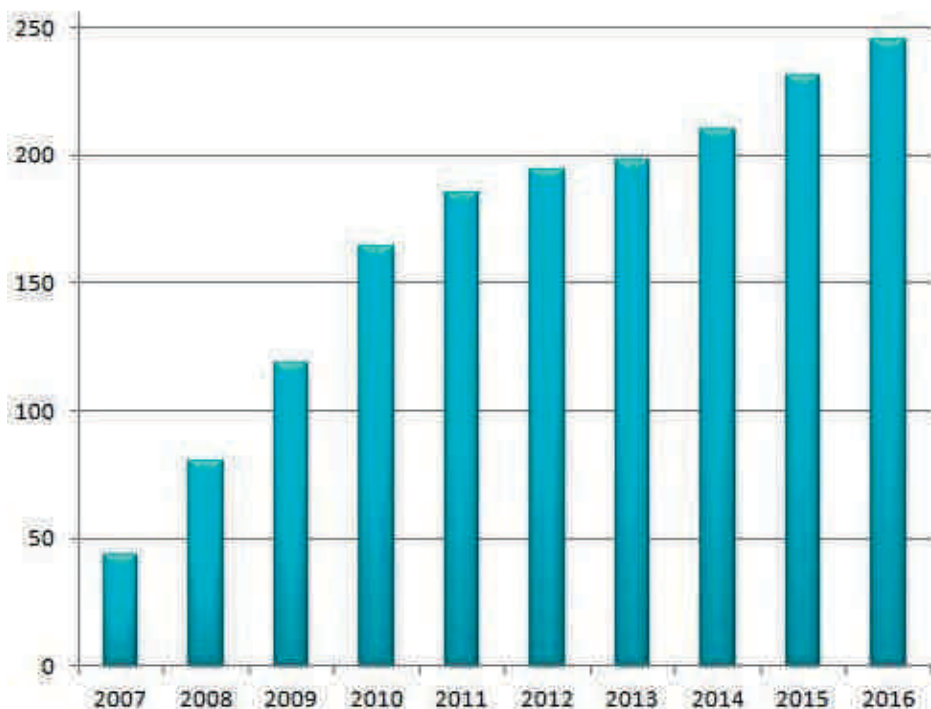
Herplaatsers

Gelukkig waren er weinig herplaatsers in 2016. De vereniging hoefde slechts voor 1 Saarlooswolfhond te bemiddelen. Hij heeft fijne nieuwe baasjes gekregen.

Ledenaantal

Sinds de start van onze vereniging in 2007 hebben veel liefhebbers van ons ras de weg naar de AVLS weten te vinden. Ook dit jaar liep het ledenaantal weer gestaag op. Aan het eind van het verslagjaar noteerden we 242 leden. Steeds meer leden maken gebruik van automatische incasso van de contributie. Gemak dient de mens. Zo heb je er geen omkijken meer naar en ben je verzekerd van je lidmaatschap.

AVLS ledenaantal 2007 - 2016

Bijkomend voordeel is dat de automatische incasso het secretariaat veel werk uit handen neemt.

Nieuwe website

In 2016 is de geheel vernieuwde website online gegaan. Daarop zijn veel positieve reacties gekomen. De website ziet er weer modern, fris en professioneel uit en biedt eigenaren, liefhebbers en fokkers uitgebreide informatie. Een evenementkalender op de beginpagina geeft een overzicht van alle activiteiten die vanuit de vereniging worden georganiseerd. Ook is een aparte pagina met antwoorden op veel gestelde vragen opgenomen. De nieuwe, full colour clubbladen van de afgelopen jaren zijn online te lezen. Het plan van aanpak voor de outcross "Waarborg voor een gezonde Saarlooswolfhond" is vanaf de nieuwe website te downloaden en er is een aparte pagina opgenomen met het laatste nieuws over het outcrossproject.

Clubblad en social media

Ook het clubblad heeft een metamorfose ondergaan. Een nieuwe eindredacteur en vormgever zorgen voor een fris nieuw uiterlijk en een iets andere stijl. De eindredactie ligt in handen van Lies Geluk en de vormgeving van Dick Ockers. Onverminderd mooi zijn de prachtige kleurenfoto's en interessante artikelen die het blad sieren. De Facebookpagina van de AVLS blijkt ook goed bezocht te worden, we hebben inmiddels al 782 'likes' gehaald.

Outcross

Mevrouw Monique van Bortel en de heer Carel Canta zijn namens de Raad van Beheer als nieuwe leden van de outcrosscommissie aangesteld. Esther van Rijnstra volgde Francis Timmerman op. De samenwerking in de commissie verloopt uitstekend. Het outcrossprogramma begint meer en meer vorm te krijgen. In het verslagjaar werden zeven outcross-pups geboren.

Uit de combinatie Abby x Volka zagen 6 pups het levenslicht, 2 teefjes en 4 reutjes. Het was de F2 generatie. De dekking van Aowyn door Kataiga Kadin van de Kilstroom bleef zonder resultaat. De Working Husky Run Before Beauty's Gaucho was de bruidegom van Lica Kadin van de Kilstroom. Het resultaat was één teefje. Het ging hier om de F1 generatie. Hoewel het gemiddelde inteeltcoëfficiënt in de gehele populatie is gedaald (in 2016 in de AVLS populatie zelfs tot 45%), stellen de nestresultaten tot nu toe teleur. In overleg met het bestuur en de RvB zal de outcrosscommissie voor 2017 met nadere voorstellen komen. In 2016 werd tevens een outcross-secretariaat ingesteld dat zich zal bezighouden met het archiveren van alle gegevens en het onderhouden van contacten met eigenaren van outcrosspups en fokkers.

Populatieontwikkeling SWH in Nederland In 2017 bestaat de AVLS tien jaar. Een moment om even stil te staan bij de ontwikkeling van de populatie in Nederland binnen en buiten de AVLS. Door de fokcombinaties met honden van de NVSWH en outcrosses met andere rassen is het inteeltcoëfficiënt bij de AVLS de afgelopen 10 jaar gedaald, in 2016 zelfs tot 45%. Onderstaand een overzicht van de populatieontwikkeling van alle Saarlooswolfhonden in Nederland in de afgelopen 20 jaar.

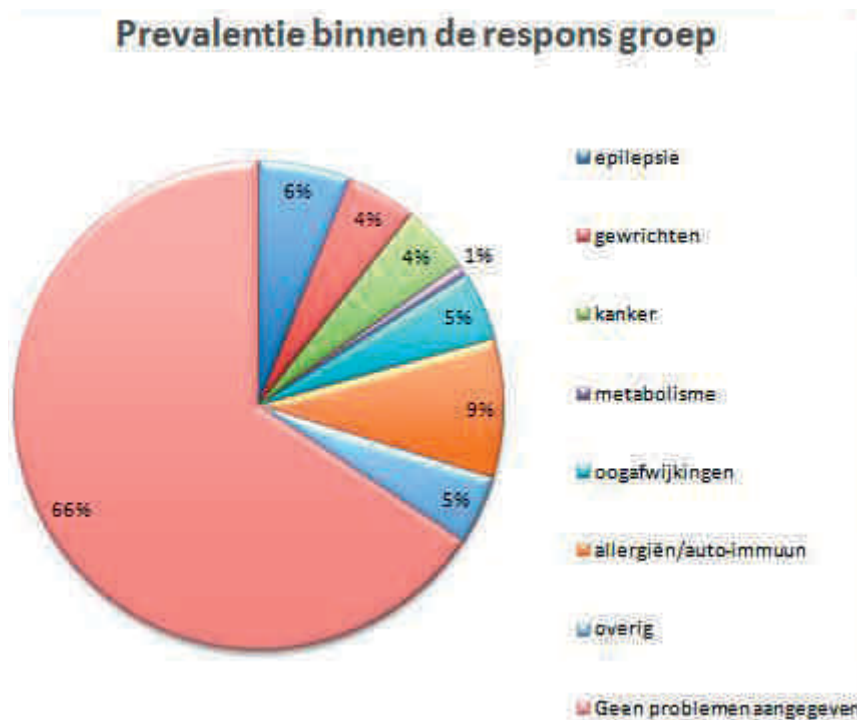
	Nesten	Pups
	1997	2006
NVSWH	45	207
AVLS	-	-
Overige fokkers	110	521
Totaal	155	728
Gemiddeld inteelt: % 57,1		

	Nesten	Pups
	2007	2016
NVSWH	7	40
AVLS	61	311
Overige fokkers	16	70
Totaal	84	421
Gemiddeld inteelt: % 54,36		

De cijfers zijn verontrustend. Er zijn de afgelopen 10 jaar in Nederland 71 nesten en 307 pups minder gefokt dan in de 10 jaar daarvoor. Deels kunnen we dit verklaren. In de eerste plaats is de terugloop van het aantal nesten en pups bij de NVSWH een oorzaak (*van 207 naar 40 pups in de afgelopen 10 jaar*), in de tweede plaats het niet meer afzetten van pups in Nederland van een grote Nederlandse fokster die in Frankrijk woont. Het leegblij-

Gezondheidsonderzoek

Dit jaar is onder de leden een gezondheidsinventarisatie gehouden van onze Saarlooswolfhonden. De respons is geen representatie van de populatie, vanwege het relatief kleine aantal honden dat meedeed. In de inventarisatie zijn 131 honden opgenomen, bij 45 van deze honden was er sprake van problematiek (34%).

ven van teven is, voor zover wij de aantallen weten, ook een oorzaak. In 2016 werden er bij de AVLS 8 nesten geboren, maar 3 teven bleven leeg na dekking en bij 1 teef werden de pups geresorbeerd. Dit is wat onze fokkers meldden aan het secretariaat.

De NVSWH geeft hierover geen informatie en van fokkers die niet zijn aangesloten bij een rasvereniging weten we het ook niet. Maar met het verklaren van het probleem lossen we het niet op. De conclusie is dat er op dit moment in Nederland te weinig Saarlooswolfhonden worden gefokt. Om de populatie in stand en op peil te houden moet er dus meer gefokt worden. We zullen samen met de leden de komende jaren bekijken wat er nodig is om de fokkerij te bevorderen. Ook de outcrosscommissie zal in 2017 nadere voorstellen doen.

De uitslagen zijn gebaseerd op geboortjaar en betreffen de periode 1984-2015. Er is te weinig relevante informatie om iets te kunnen zeggen over de fertiliteit.

Sommige groepen overlappen elkaar: bijvoorbeeld Lymfoïde kanker. We vermoeden dat kanker, allergie en auto-immuun problematiek is gelinkt aan inteeltdepressie.

Bestuurswisseling

Binnen het bestuur van de AVLS heeft er een wisseling plaatsgevonden. Voorzitter Reinier van Wattum heeft na zijn termijn van 3 jaar te kennen gegeven niet herkiesbaar te zijn. Hij is opgevolgd door Gerrie Pols die door de ledenvergadering per acclamatie werd gekozen tot nieuwe voorzitter.

Evenementen en manifestaties

Zoals ieder jaar zijn we ook 2016 begonnen met een gezellige Nieuwjaarswandeling, dit jaar op 14 februari op de Rozen-daalse hei. Het was behoorlijk fris en het sneeuwde, maar dat mocht de pret niet drukken. Aansluitend konden we genieten van een lekkere kop erwtensoep in het clubgebouw van de KC Dieren. Op 16 april was er een Pinksterwandeling in Drenthe en op 17 april een voorjaarswandeling in Katwijk. Op 23 april konden leden meedoen aan een gebruikerscursus van de database ZooEasy en op 28 april was er een interessante lezing van dierenarts Walter Strikkers over de zin en onzin van controle van heupen, ellebogen en knieën. Op 6 en 7 mei stond de AVLS met een stand op Animal Event en hadden we behoorlijk wat belangstelling. Ook stonden we op 25 en 26 juni voor het eerst op de Farm & Country fair in Aalten. Helaas was het erg nat weer, maar toch was er aardig wat belangstelling. De Beleef Landleven dagen waren ook goed bezocht, we stonden daar van 9 t/m 11 september. En dan was er natuurlijk de Kampioensclubmatch op 18 september te Hoenderloo. De eerste KCM die de AVLS organiseerde in haar bestaan. Het was een groot succes. Op 16 oktober organiseerde de activitei-

tencommissie een najaarswandeling in Het Leesten met aansluitende weer de mogelijkheid de ogen van de honden te laten spiegelen. In Hoenderloo was een ECVO oogarts aanwezig. De AVLS heeft voor alle deelnemers weer een bijdrage betaald. Een lezing over outcross door Marjoleine Roosendaal vond plaats op 23 oktober. Het was een erg interessante lezing! Als afsluiter stonden we met een stand in het hondendorp van de Winner van 9 t/m 11 december. Een druk jaar voor de activiteitencommissie en we danken hen daar natuurlijk zeer voor.

Overleg AVLS met NVSWH

De AVLS heeft in september vorig jaar de Raad van Beheer verzocht een gesprek te organiseren met de NVSWH over de fokreglementen en de outcrossplannen. We hebben de Raad gevraagd hierbij aanwezig te willen zijn als toehoorder en bemiddelaar. Het AVLS bestuur was bezorgd over de sterk afwijkende gezondheidseisen in het fokreglement van de NVSWH. De NVSWH stelt in zijn fokreglement dat wetenschappelijk onderzoek zou hebben aangetoond dat er geen gezondheidsproblemen bij de Saarlooswolfhond voorkomen. De AVLS wilde graag weten op welk wetenschappelijk onderzoek de NVSWH zich baseert. Bij zowel de AVLS als Nederlandse wetenschappers is een dergelijk onderzoek niet bekend. Een uur voorafgaand aan het gesprek bleek echter een overleg te hebben plaatsgevonden tussen de NVSWH en de Raad van Beheer. De voorzitter van de NVSWH deelde de AVLS daarna mee niet inhoudelijk te zullen ingaan op de verschillen in de fokreglementen. De Raad van Beheer

deelde mee zich in deze formeel op te zullen stellen en eveneens de beide fokreglementen niet inhoudelijk te willen bespreken. De RvB verklaarde alleen te beoordelen of de basisregels voor de fokkerij waren gevolgd en dat was hier het geval. Het verontrust de AVLS dat in het fokreglement van de NVSWH slechts 'ter preventie' een beperkt aantal onderzoeken worden voorgeschreven. Het wachten is nu op de (nog in te stellen) onafhankelijke gezondheidscommissie voor de kynologie die hierover een definitieve uitspraak zal doen. Met betrekking tot de outcrossplannen van de NVSWH werd afgesproken dat het goedgekeurde plan van aanpak leidend zal zijn. De NVSWH deelde mee dat er gesprekken gaande zijn met de RvB over de outcross en hoe deze is in te passen in het reeds goedgekeurde plan van aanpak. Zolang de outcross van de NVSWH binnen het ras Saarlooswolfhond plaatsvindt, dient er echter, volgens de Raad van Beheer, niet van outcross, maar van sidecross gesproken te worden. De NVSWH verklaarde dat het proces met 'babystapjes' verliep en kon verder geen mededelingen doen. De Raad van Beheer heeft de heer Canta benaderd om betrokken te worden bij de outcrossplannen van de NVSWH.

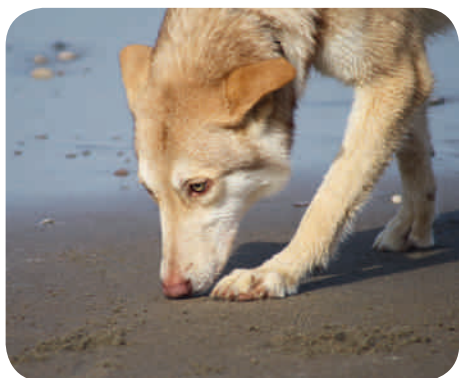
Het bestuur.

OEPS!

Natuurlijk had redacteur **Nelle Groesz** de boekbespreking over de 'De kinderen van de nacht' geschreven en niet de auteur Dik van der Meulen zelf. **Excuses hiervoor!**

Strandwandeling Katwijk

Ochtum

Geboren

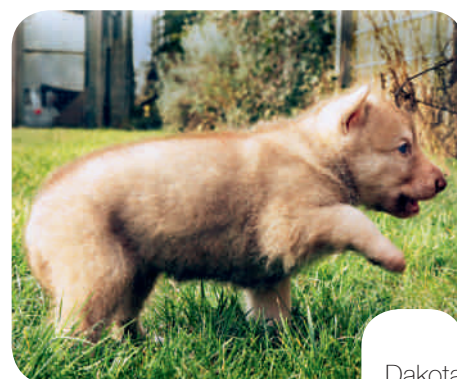
Sara's nest

Datum: Datum: 4 januari

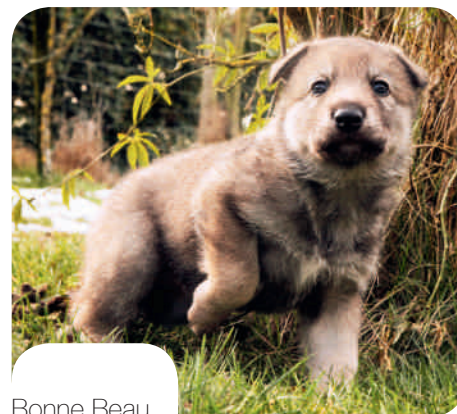
Op 4 januari heeft Zohey Zandra Zenit Bastaja (Sara) 2 pups gekregen. Het is het eerste nestje van 2017. Fokster Gerrie Pols - Snoek meldde dat de pups met de keizersnede ter wereld zijn gekomen. Het zijn een bosbruin reutje en een wolfsgrauw teefje. Sara werd gedekt door Kaelan Emrys van de Zevenhuizerplas. Moeder en pups maken het goed. Meer info over de ouderdieren vind je op de pagina dekmeldingen van de AVLS

Saar

Dakota

Bonne Beau

BARFmenu®

100%
Natuurlijke
diervoeding

GEËN CHEMISCHE
SUPPLEMENTEN!
GEEN RIJST OF GRANEN:
DUS GLUTENVRIJ!

BARFmenu® diepvries versvoeding wordt gemaakt van
uitsluitend vers rauw vlees, verse organen en verse vleesbotten.
Bevat van nature een zeer hoog gehalte aan
natuurlijke vitaminen en mineralen.

www.barfmenu.nl

De vererving van de vachtkleuren bij de Saarlooswolfhond, deel 2

zo vreemd in deze tijd waarin hartstochtelijke meningen en emoties steeds vaker de nuchtere feiten aan de kant schuiven. Total disaster. De dichter Remco Campert schreef al: "Het wordt hoog tijd voor poëzie, de reddende engel aan de deur,

Door: Johan Berends

De vorige keer hebben we het gehad over Hans Klok, Dalmatiërs en dominante of onderdanige seks. Onderwerpen die je tegenwoordig in elke Libelle, Linda of Viva kunt lezen. Nu gaan we het echte werk bespreken: breien. Want met de vachtkleuren van onze Saarloosjes is breien belangrijker dan je denkt.

Onthoud even dat een wolfsgrauwe Saarloos genetisch B/B of B/b is. Een bosbruintje is altijd b/b en een witje is e/e. Dat is makkelijk voor straks. Ik kom er nog uitgebreid op terug. Maar met wolfsgrauw, bosbruin en wit is de kous van onze Saarloosjes niet af. Ons ras kent behalve vachtkleuren ook een vachtpatroon. 't Is net breien. Niet alleen de kleur, ook het patroon is belangrijk. Eén recht, twee averecht en op tijd minderen, anders krijg je sokken in plaats van wanten. Onze oma's wisten daar nog alles van. Dus eerst iets over dat patroon. Bij ons ras heet dat patroon het wolfspatroon. De vachtkleur komt erin tot uiting. Het bevindt zich op de A-locus. De Saarlooswolfhond is fokzuiver voor het wolfspatroon. Alle honden erven het: bosbruine, wolfsgrauwe én witte. Masker maakt geen onderdeel uit van het wolfspatroon. Masker wordt veroorzaakt door een apart gen op de E-locus. Dat gen komt niet meer voor bij de Saarlooswolfhond. Als je de clubbladen bewaart (*zou ik zeker doen*) dan kun je dat nalezen in de vorige uitgave. Wat je misschien aanziet voor masker bij je Saarloosje maakt deel uit van het wolfspatroon.

Wolfsgrauw

Zo, dat hebben we gehad. Nu het verhaal over onze wolfsgrauwe Saarloosjes. Die komen het meest voor, dat weten we allemaal. Wolfsgrauw is echter een fantasienaam. Genetici spreken gewoon van zwart. Wolfsgrauwe Saarloosjes zijn genetisch gesproken net zo zwart als een zwarte Poedel. Het is een soort natuurlijke gothic. Handig met carnaval. Zwarte nagellak en een dito kleurspoelinkje zijn overbodig. De neusjes laten de basiskleur al zien bij de geboorte. De pigmentcellen in de neus, de oogranden, de lippen, de voetzolen en de nagels krijgen van het gen op de B-locus opdracht zwart (Black) aan te maken. Hun wolfspatroon tonen wolfsgrauwe Saarloosjes in mooie, wildkleurig nuances van lichtgrijs tot donkerzwart.

Fokzuiver en niet fokzuiver

Nu even een netelig onderwerp. Wolfsgrauwe Saarloosjes zijn er in twee soorten: fokzuiver en niet-fokzuiver. Je ziet ze overal. In Nederland, Frankrijk, Duitsland en andere landen. Ik weet het... streng gelovigen in de fokzuiverheidsleer zijn het hier niet mee eens. Niet

voorzien van helpende woorden." Daarom wil ik graag, ter overdenking op een stille zondagmiddag, de wijze woorden van de dichter/bioloog A.C.M. Weijman hier citeren: "Steeds wanneer ik geloof, dat ik iets meen te weten, verdampt mijn mening."

Genoeg. Ik dwaal af. Het zit zo: een fokzuivere wolfsgrauwe Saarloos heeft twee dominante allelen voor zwart op de B-locus (B/B). Dat noemen we homozygoot. We hadden het net zo goed lesbizygoot kunnen noemen, want het betekent 'twee van hetzelfde.' Een niet-fokzuivere wolfsgrauwe Saarloos heeft twee verschillende allelen voor zijn vachtkleur: een dominant allel voor zwart (B) en een recessief allel voor bruin (b). Dat noemen we heterozygoot (B/b). Hetero betekent, eh... nou ja, je snapt 'm al. Net als bij mensen kun je bij Saarloosjes aan de buitenkant niet zien of het een fokzuivere homo of een niet-fokzuivere hetero is. Ik realiseer me ineens dat ik hiermee het lesbisch-feministisch actiefrent, de Gay Krant of Maxim Hartman aan de deur kan krijgen, maar dat moet ik dan maar voor lief nemen. Wolfsgrauwe homo

en hetero Saarloosjes zien er gewoon altijd hetzelfde uit. Dat komt omdat je de recessieve eigenschap bruin niet ziet. Het wordt overheerst door de dominante eigenschap zwart.

Bosbruin

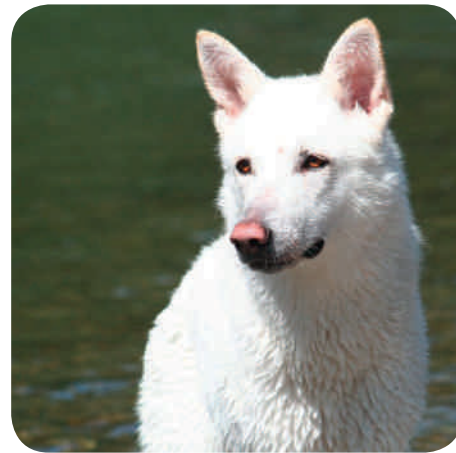
Mooi, daar zijn we goed mee weggekomen. Nu gaan we het over onze bosbruine rakkertjes hebben, maar eerst wil ik nog iets zeggen over incest. Dat was vroeger best wel een dingetje in rashondenland. Vader deed het met dochter, moeder met zoon, broer met zus, oma en opa met kleinkind. Sodom en Gomorra waren er niets bij. Zelf ging je ervoor in de bak, maar in de rashondenfokkerij was het volstrekt normaal. Onder grote druk van de publieke opinie verbood de Raad van Beheer een paar jaar geleden dit soort dekkingen. En nóg waren een aantal rasverenigingen tegen! (*De hondenwereld is nogal conservatief, moet je weten. Veranderingen gaan daar net zo snel als dikke stront in een trechter.*) Halfbroer met halfzus mag trouwens nog wel van de Raad, want het moet niet te gek worden met die vooruitgang.

Maar goed, vroeger was er nog veel incest in hondenland. Leendert Saarloos ontkwam er ook niet aan, hij moest een ras opbouwen. Nu over bosbruin. Sommige mensen denken dat het lang duurde voordat die vachtkleur in ons ras tevoorschijn kwam, maar dat is niet zo. Uit het archief van Leendert Saarloos weten we dat uit de incestparing van stamvader Gerard von Transrhenum met

zijn dochter Fleurie meteen een bosbruin teefje tevoorschijn kwam. Saarloos noemde haar Kaja. Hij besloot niet met haar verder te fokken. Waarom zien we dan nu nog steeds bosbruine Saarlooswolfhonden? Omdat Saarloos wolfsgrauwe wolfhonden had die óók bosbruin vererfd. Bruin is een recessieve eigenschap. Je kunt er niet op selecteren. Een geluk bij een ongeluk, want daarom zijn er nu nog steeds mooie, bosbruine Saarloosjes. Bosbruin is trouwens ook een bedachte fantasienaam. Met een bos heeft het niets te maken. Een bos is groen en na de herfst kaal. Genetici spreken gewoon van bruin.

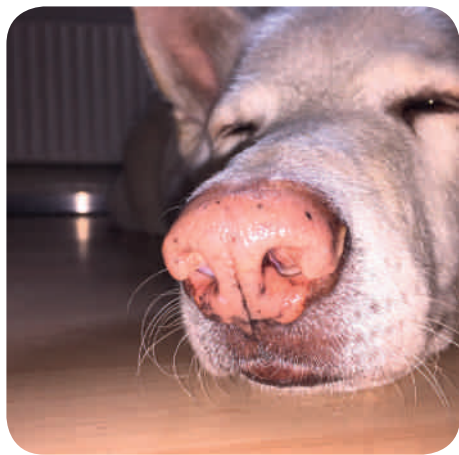
Fokzuiver homozygoot

Oké. In een nest van wolfsgrauwe ouders zien we dus af en toe bosbruine pupjes. Je weet dan dat beide ouders niet-fokzuiver zijn voor zwart. Recessieve genen moeten van beide ouders komen om hun eigenschap te kunnen zien. Bosbruine pupjes zijn genetisch b/b: fokzuiver homozygoot. Eén b-gen van pa en één b-gen van ma. We zien nu ook meteen dat uit twee bosbruine ouders nooit wolfsgrauwe pups geboren kunnen worden, omdat bosbruine Saarlooswolfhonden het B-(Black) gen niet hebben. Veel logischer gaat het niet worden, mensen. Je kunt ook nog uitrekenen dat elke pup van B/b ouders een kans heeft van 1 op 4 op een bosbruin vachtje. Elke pup heeft die kans. Het is dus niet zo dat in een nest van 4 pups er altijd 1 bosbruintje bij zit. Ook hier laat het neusje de basiskleur van de pup al bij de geboorte zien. De neus, de oogranden, de lippen, de nagels en de voetzolen zijn bruin bij onze bosbruintjes. De twee b-allelen laten de pigmentcellen bruin aanmaken. Het wolfspatroon bepaalt ook hier hoe we de vachtkleur zien. Bosbruine Saarloosjes tonen hun wolfspatroon in prachtige, wildkleurige schakeringen van licht- tot donkerbruin.

Wit

Oké, nu over de zeldzame witjes. Wolfsgrauwe Saarloosjes zijn zwart, bosbruine zijn bruin en witjes zijn, eh... geel. Ja, ik kan het ook niet helpen. Dat moet je maar aan genetici vragen. Die noemen de witte Saarlooswolfhond gewoon geel, net als de Golden Retriever. Wij houden het bij wit. Het gen voor wit ligt op de E-locus, net als masker. Anders dan masker (*dat dominant is*), is wit recessief. Witte Saarloosjes komen nauwelijks nog voor. Bekende Nederlanders belanden aan het eind van hun tv-carrière bij omroep MAX of anders verdwijnen ze definitief in het afvoerputje van de vergetelheid. Zo dreigde de witte Saarlooswolfhond ook roemloos ten onder te gaan, omdat ze consequent buiten de fokkerij werden gehouden. Toch kon de vachtkleur niet helemaal worden weggefokt. Je weet nu waarom: het witgen vererft recessief. Je kunt aan de buitenkant niet zien welke hond het heeft. En niemand kan met zekerheid zeggen waar dat wit vandaan kwam. Wolven hebben het ook. Misschien had een van de vijf wolven die Leendert inkruiste het wel. Maar waarschijnlijker komt het van de Duitse herder. Witte pups zijn daar geen uitzondering. De Zwitserse Witte herder is eruit voortgekomen. Door toeval openbaarde het wit zich ook in ons ras toen Leendert Saarloos twee wolfhonden met recessief wit aan elkaar paarde. ●●➡

Lichtroze

Een recessief geel fokzuivere Saarlooswolfhond is genetisch e/e. De pigmentkleur van witte Saarlooswolfhonden hangt, net als bij bosbruine en wolfsgrauwe Saarloosjes, af van de B-locus. De neus, oogranden, lippen, nagels en voetzolen zijn bruin bij crème-witte Saarlooswolfhonden en zwart bij witte Saarloosjes. Die zwarte neus zal na verloop van tijd lichtroze kleuren. Het zwarte pigment kan zich op den duur niet volledig uiten door een gen op de K-locus. Witte en cremewitte Saarlooswolfhonden erven ook het wolfspatroon, maar kunnen het niet tonen.

Veenbrandje

Voor zover ik weet, zijn er op dit moment nog twee witte Saarlooswolfhonden in leven. Ook zij werden niet voor de fokkerij ingezet. Maar ook wolfsgrauwe en bosbruine Saarloosjes kunnen het witgen dragen. Het smeult als het ware ondergronds verder als een veenbrandje en de techniek staat ook niet stil. Zoals met veel erfelijke eigenschappen is het witgen tegenwoordig in het DNA op te sporen. Misschien worden op die manier ooit weer witte Saarlooswolfhonden geboren. Die kans wordt in de toekomst iets groter, omdat de AVLS een Zwitserse witte herder heeft ingekruist. De komst van een witte Saarlooswolfhond zou ons ras weer compleet maken, precies zoals het in de rasstandaard staat beschreven: "de Saarlooswolfhond komt voor in de kleurvariëteiten wolfsgrauw, bosbruin én (crème)wit." 🐾

Bronnen: Een hond in wolfskieren, de bewogen geschiedenis van de Saarlooswolfhond, H. Lief-ting, J. Berends. Het fokken van rashonden, omgaan met verwantschap en inteelt, K. Oldenbroek, J. Windig. De kleuren van de Saarlooswolfhond, AVLS Magazine, Jaargang 2 nr. 4. Marjoleine Roosendaal, Practical Genetics for Dog Breeders, J.P. Yousha. The Natural History of Inbreeding and Outbreeding, N. Wilsem Thornhill. Medical and genetic aspects of the purebred dog, Clark en Stainer. Genetics of the dog, Malcolm B. Willis. Met speciale dank aan Michelle Schnider en Didier Prongué voor het beschikbaar stellen van de foto van hun witte Saarlooswolfhond Auri Luna von der Eickeler Burg die is overleden op 1 januari 2017.

Woordenlijst

Chromosoom: Drager van het erfelijk materiaal van een organisme.

X-chromosoom: Geslachtschromosoom.

Een vrouw heeft twee X-chromosomen.

Y-chromosoom: Geslachtschromosoom.

Een man heeft een X en een Y-chromosoom.

DNA: Chemische drager van erfelijke informatie, opgerold in een dubbele winding in het chromosoom.

Gen: Eenheid van erfelijke informatie in het DNA.

Locus: Plaats op het DNA waar het gen zich bevindt.

Allel: Deel van een gen.

Dominant: Kenmerk dat bepaald wordt door een van de twee allelen, dat overheerst.

Recessief: Het effect van het Allel voor het kenmerk is niet zichtbaar, het is ondergeschikt.

Homozygoot: Twee identieke allelen op een bepaald gen. Het dier kan uitsluitend dit kenmerk doorgeven aan het nageslacht. Het is fokzuiver voor dit kenmerk.

Heterozygoot: Twee verschillende allelen op een bepaald gen. Het dier kan zowel het ene als het andere kenmerk doorgeven aan het nageslacht. Het is niet fokzuiver voor dit kenmerk.

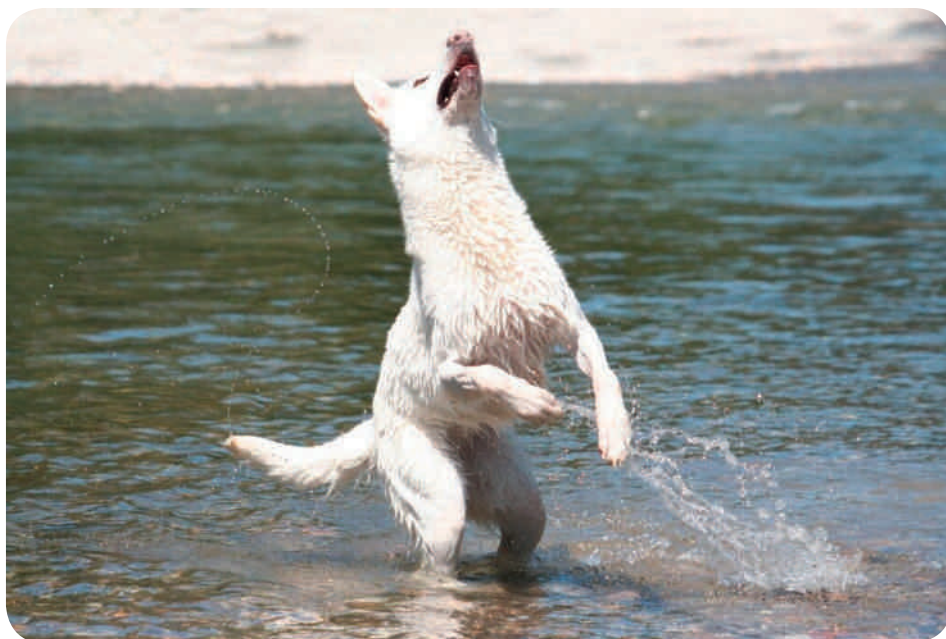
Vachtpatroon: Aftekening in de vacht die door pigmentering zichtbaar wordt.

Genmutatie: Verandering in de erfelijke informatie van een gen.

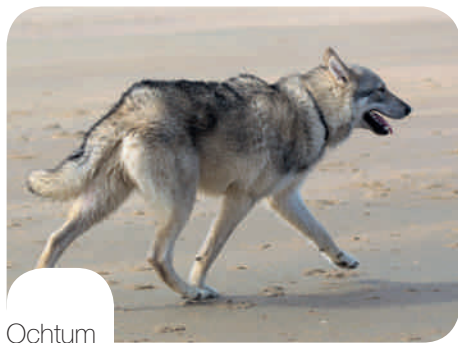
Evolutie: Proces van verandering van leven.

Survival of the fittest: De best aan de omgeving aangepaste soort overleeft.

Populatie: Groep organismen van dezelfde soort.

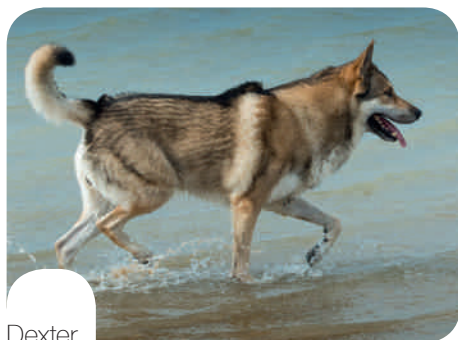
Strandwandeling Katwijk

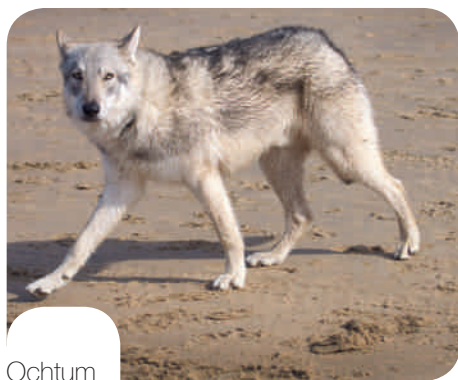
Ochtum

Ryu

Dexter

Ochtum

Wehlyn en Tasha

Malik

Gooi alle stamboeken open

Door: Hella Liefthing.

Foto's: Johan Berends.

“Op termijn is geen enkel ras in stand te houden als er niet af en toe een zijsprong wordt gemaakt. Een outcross geeft extra kracht, die moet je gebruiken. De zijsprong geeft je de kans om iets goeds van een ander ras terug te krijgen dat je dreigt kwijt te raken.” Hij drukt zich diplomatiek uit, maar er is geen woord Spaans bij. Carel Canta is voor het inkruisen van andere rassen, en van lookalikes. De man die op verzoek van de Raad van Beheer in de selectiecommissie van de AVLS zit als begeleider van de outcross, zou niet weten waarom je een bastaard niet zou inzetten als hij alle raskenmerken heeft.

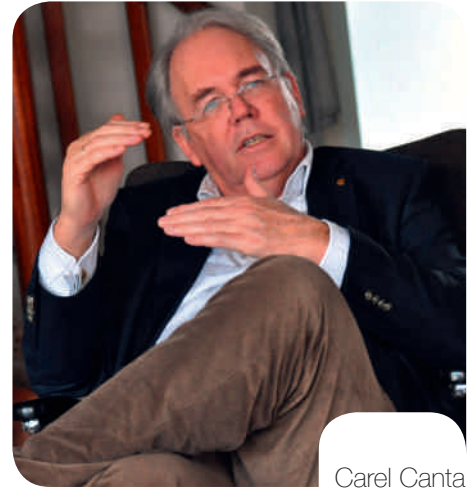
Carel Canta

Canta weet van fokken. Zijn verbond met dieren begon al heel vroeg in zijn leven. Op zijn veertiende had hij zijn eerste greyhound, en daar kwamen al snel barzoïs bij. Hij had talent voor het opvoeden van honden. “Ik was nog maar twaalf toen ik op de kynologenclub Rotterdam een eerste bouvier trainde. De cursus

AKK deed ik op mijn vijftiende, ik was nog te jong om examen te mogen doen.” Canta groeide niet alleen op met honden, hij heeft ze zijn hele leven gehad. Na de windhonden kwamen er jachthonden, en er waren ook altijd herders in de buurt. “Ik vind dat honden in eerste plaats gezond en gelukkig moeten zijn. En dat worden ze als ze kunnen leven zoals bij hun karakter hoort. Een herder moet waken, een jachthond jagen en een windhond rennen. Dan komt er een hele tijd niks, en dan komt pas aan de beurt hoe mooi hij is.”

Een liefhebber dus. Ook van konijnen en fretten trouwens. En van kippen. “Ik heb nog steeds Welsummers. Daar ben ik ook druk mee aan het fokken. Ik ben wel eens helemaal naar Zeeuws-Vlaanderen gereden om een oude haan op te halen. Mijn vrouw noemt die nog steeds de duurste haan ooit.” Het grote voordeel van fokken met kippen is dat je heel snel ziet of het resultaat overeenkomt met wat je voor ogen stond. “Met honden duurt dat veel langer. Dat is ook een verklaring voor de huiver waarmee een outcross nog steeds door veel fokkers en hun organisaties tegemoet wordt getreden.” Canta beschouwt zichzelf dan ook als een voorhoede, zelfs na meer dan veertig jaar ervaring in de kynologie en de bijbehorende instituties. Zo was hij voorzitter van verschillende rasverenigingen en vervulde hij voor de Raad van Beheer jarenlang de rol van penningmeester.

De Raad van Beheer vroeg Canta in de selectiecommissie nadat een eerdere commissie er niet in was geslaagd om gelijke uitgangspunten te vinden. “Maar ik wilde niet namens de Raad, ik wilde onafhankelijk kunnen optreden. Nu ben ik blij dat ik dat zo heb gedaan. We werken nu goed samen, en ik vind het bovendien heel erg leuk. Ik ben erin gestapt om te kijken of ik een bijdrage

Carel Canta

kan leveren aan een gezonde en mooie populatie als deel van ons erfgoed. En daar is de commissie flink mee bezig. We hebben nu hetzelfde voor ogen: het behoud van ons kynologisch erfgoed.”

Hij erkent dat er nadelen kleven aan het optreden als voorhoede. Je loopt voor de troepen uit, en dat kan risico's inhouden. Maar Canta is er de man niet naar om die uit de weg te gaan. “De Raad van Beheer is een vakbond, of liever misschien een branchevereniging van fokkers van rashonden. Als je goed naar de cijfers kijkt, zie je dat steeds minder rashonden via de Nederlandse fokkers worden geboren, terwijl er per jaar wel steeds dezelfde hoeveelheden honden bijkomen. Het belang van de Raad kalf dus af. Het risico is dat je steeds verder achterop komt te lopen.” Volgens Canta is dat ook een verklaring voor het feit dat de Raad zo weinig het voortouw neemt in het maatschappelijk debat over honden. “Ze zouden voorop moeten lopen. Een stip op de horizon zetten en daar naartoe moeten werken. Maar dan moet je je organisatie ook aanpassen op wat in de toekomst noodzakelijk is.” Meer automatisering bijvoorbeeld. “Zeg nou zelf. Waarom kost een stamboom van een hond 100 euro, en die van een dwerggeit welgeteld vijf?”

Al is hij te gast in het blad van de AVLS, Canta wil wel even kwijt dat hij het ontstaan van tweede en soms zelfs derde, vierde en vijfde rasverenigingen zeer

betreurt. "Zo jammer dat er zo slecht wordt samengewerkt. Al die verenigingen moeten allemaal weer aan de slag om besturen te formeren. De Raad had dat nooit moeten laten gebeuren en had veel eerder moeten ingrijpen als er in rasverenigingen problemen ontstonden."

Moeten we dan naar een systeem wat ze in Frankrijk confirmation noemen, een protocol van aankeuren bij 18 maanden en honden toelaten als ze voldoen aan de standaard, ongeacht de voorgeschiedenis? Canta aarzelt niet. "Dat is een goed systeem dat we hier ook kunnen doorvoeren. Van mij mogen alle stam-

boeken open. Als je eerlijk bent, zijn alle honden eigenlijk bastaards, dus ik heb niet zoveel met het begrip raszuiverheid. Als een hond voldoet aan de standaard en het is een gezonde, gelukkige en mooie hond, wat doet het er dan toe of hij zuiver gefokt is? Waarom zou je die dan niet inzetten?" 🐾

Dierapotheker.nl

U wilt toch ook het beste voor uw dieren?

Fokbegeleiding Dierenkliniek Horst

- Advies en begeleiding fokteven- en reuen.
- Fulltime (24/7) reproservice, ook in het weekend.
- Immulite progesterontest, uitslag binnen 1 uur.
- Intra Uteriene Inseminatie.
- Fresh, chilled en frozen semen, transport en opslag.
- Reprovet drs. Jacques Jenniskens, lid EVS&R.

**thuiswinkel
waarborg**

Dierenkliniek Horst • Americaanseweg 33 Horst • Tel. 077-3982169
dierenarts@daphorst.com • www.dierapotheker.nl • www.fokbegeleiding.nl

To castrate or not to castrate that is the question.

Door: Ineke Pompen

Om er maar lekker duidelijk over te zijn: Een ongecastreerde reu in huis betekent overal pusplekken. TWEE ongecastreerde reuen in huis betekent dat je NOOIT met zo'n blauwe lamp uit crime series bij mij door de kamer moet.

Toen Thorgal een half jaar was, zaten we voor de eerste keer bij de dierenarts. Je gooit een of ander spulletje op wat-ten, maakt daarmee zijn piemel schoon en vervolgens spuit je nog wat van dat spul in zijn piemel, laat dat een tijdje

inwerken en gaan met die banaan. Tegenwoordig zeggen de kinderen ach-teloos: 'hé geef eens een doekje want er drupt wat'.

Ok, maar is dat genoeg reden om hem te castreren? Nee, tuurlijk niet. Waarom zou je dan eigenlijk wel cas-treren? oen Thorgal volwassen werd en we pup Aeghir erbij hadden gekregen, merkte ik duidelijk een verschil in zijn gedrag. Voorheen was hij 'homies' met alles en iedereen en nu was het 'no-mies' met alles en iedereen. Niet dat hij er gelijk op vloog, maar er waren veel gegrom-en-gesnauw-situaties.

Dat was een tijd dat ik zeer serieus cas-treren overwogen heb. Omdat ik hoopte dat door de vermindering van testosteron die bewijsdrift minder zouden worden. Ik heb toen een afspraak met een gedrag-strainer (*Bart van Dogstart*) gemaakt en op zijn advies ben ik een tijd apart met Thorgal gaan trainen. Ik heb hem toen chemisch gecastreerd omdat ik hoopte dat dit het effect van de training zou versnellen.

In het begin merkten wij er HELEMAAL niks van. Thorgal was nog net zo druk als altijd en die piemel lekte van hier tot Tokyo. Pas na een maand of vier zag ik dat zijn ballen kleiner werden en was hij ook relaxt naar andere reuen.

En toen kwam de vraag weer waarom niet knip knip en weg ermee?

Omdat hormonen ook een functie heb-ben. Ik heb twee puberzonen en ik kan hen ook zo nu en dan achter het behang plakken maar daar zeg ik ook niet tegen: 'kappen met die onzin of anders gaan je ballen eraf'. Testosteron heeft invloed op allerlei energieprocessen en je zet dus een verouderingsproces in wanneer je dat weghaalt. Ik kwam veel artikelen tegen over honden die angstiger waren na castratie, omdat de testosteron ook voor zelfvertrouwen en sociale vaardig-heden zorgt.

Kortom, toen de chemische castratie uitgewerkt was, hebben we het maar zo gelaten. En, ook wel een dingetje: Als de hond niet vruchtbaar is, kan ook hij niet ingezet worden voor de fok. Er zijn genoeg honden beschikbaar denk je misschien. Nou, dat valt wel tegen. Voor nu staan er wederom dekplannen op het programma. Ik ben voorlopig nog niet uit de vraag to castrate or not to castrate? Dus meneer mag gewoon weer aan de bak. 🐾

Cavom®

de natuurlijke voeding
voor elke hond

- Cavom is de volledige en hoogwaardige maaltijd voor uw hond.
- Cavom bevat alle essentiële voedingsstoffen in de juiste verhouding.
- Cavom is voordelig in gebruik, door de hoge energiewaarde en de lichte verteerbaarheid.

Kijk op onze website of neem contact met ons op voor specifieke vragen over welk Cavom product voor uw hond het beste is. Wij adviseren u graag!

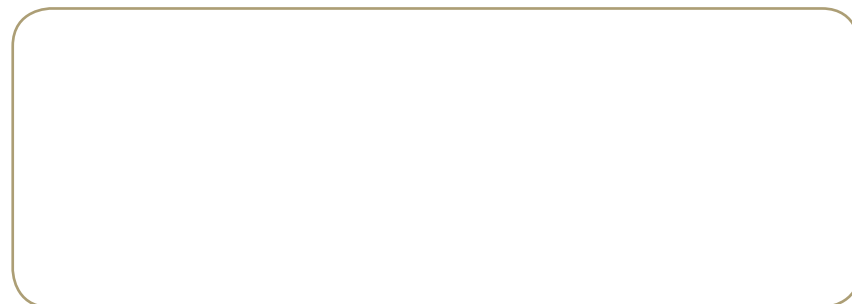
cavom.nl

Cavom, daar draait een gezond hondenleven om!

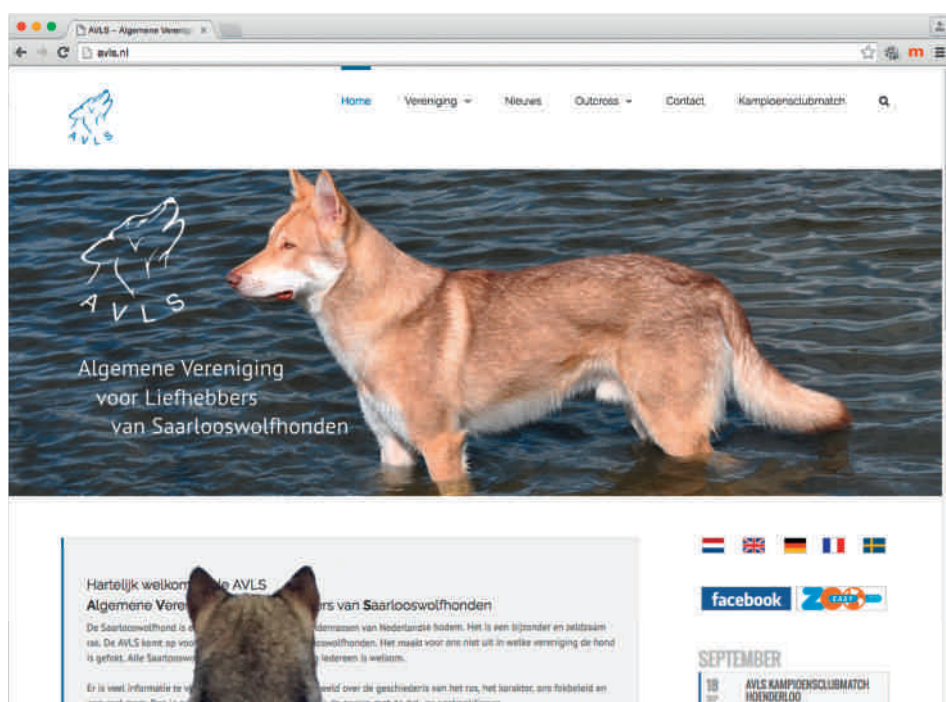
VDM Diervoederfabriek B.V. | Tussendiepen 9-13 | 9206 AA Drachten

Tel. +31(0)512-515955 | Fax +31(0)512-516050 | vdm@cavom.nl

Indien onbestelbaar: Secretariaat AVLS Jean Sibeliussstraat 33 3069 MJ Rotterdam

AVLS website

Algemene vereniging voor liefhebbers van Saarlooswolfhonden